

Kierrätystä, uudelleenkäyttöä vai jätettä?

5.2.2026 Rakennusteollisuuden vastuullisuuswebinaari

Anna Häggman

johtaja, Kiertotalous-yksikkö

ilmasto- ja ympäristönsuojeluosasto

ympäristöministeriö

Sisältö

- Kiertotaloussääntelyn ajankohtaisia EU- ja kansalliselta tasolta
- Kiertotalouden Green Dealin kuulumisia
- Lyhyesti ajankohtaisia rakennusmateriaalien kiertotalouden ohjauksesta

Kiertotaloussääntelyn ajankohtaisia EU- ja kansalliset tasoilta

EU:n viimeaikaista sekä tulevaa kiertotaloussääntelyä

Akkuasetus

**Ekosuunnittelu-
asetus (TEM)**
kestävien
tuotekriteerien
valmistelu

Muovipelletti-
asetus

Jätteesiirto-
asetus

**SER-
direktiivin
muutos**

Korjausoi-
keusdirektiivi
(OM)

**Ajoneuvojen
kiertotalous-
asetus**
Alustava sopu

**Pakkaus- ja
pakkausjäte-
asetus**

CRMA (TEM)
Kriittisten raaka-
aineiden
kiertotalous-
asetus

**Jätedirektiivin
muutos**
(elintarvike,
tekstiilit)

**Vihreät
väittämät**
Ei etene
toistaiseksi

**Puhtaan
teollisuuden
ohjelma 2025**

kiertotalous vahvasti
mukana, mm.

**Kiertotaloussäädös
Q3/2026**

- tuottajavastuu, EEJ,
SER ja kriittiset
raaka-aineet

Lisäksi

mm. muovien
kiertotalouden
”talvipaketti”,
ympäristöomnibus,
biotalousstrategia

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Jätelaista kiertotalouslaiksi

- Työryhmä työskenteli 1.7.2024 – 4.2.2026.
 - Valmistelua tehtiin vuorovaikutuksessa jäte- ja kiertotalouden yhteistyöryhmän (JÄKKI) kanssa
- Työryhmän mietinnön julkistuswebinaari 10.2.2026 klo 10-12
- <https://ym.fi/hankesivu?tunnus=YM030:00/2024>

Kiertotalouslain luonne

- Lähtökohtana voimassa olevan jätelain (646/2011) kokonaisuudistus
 - **Jätelaissa säännöksiä, joiden sisältö tullaan säilyttämään sellaisenaan tai pienin muutoksin**
 - Säännöksiä, joiden muuttaminen on haastavaa/mahdotonta: EU-säätelystä tulevat velvoitteet (täytäntöönpano) ja terminologia
 - Toimivina pidetyt säännökset ja viimeaikaisesti uudistetut säännökset
 - **Samalla jätelaki on riittämätön kiertotaloussiirtymässä, joten uudistuksessa**
 - pyritään parantamaan nykysäätelyn toimivuutta
 - pyritään tekemään ratkaisuihin aikaa kestäviä (ml. tuleva EU-säätely)
 - arvioidaan uutta sisältöä ja ohjauskeinoja, joilla lisäarvoa kiertotalouden edistämisen näkökulmasta
 - samalla uudistettaneen merkittävästi asetustason säätelyä

Kohden tavoitteita – poimintoja mietinnön keskeisistä ehdotuksista

- Kiertotalouden suunnittelujärjestelmä, tavoitteet ja seuranta
- Kiertotaloustuotteiden ja -palveluiden kysynnän lisääminen julkisilla hankinnoilla
- Jätelain etusijajärjestyksen parantaminen ja tarpeettoman kulutuksen välttäminen
- Käytettyjen tuotteiden uudelleenkäytön ja sen valmistelun edistäminen
- Jätteen lajittelun, erilliskeräyksen ja kierrätyksen parantaminen
- Tuottajavastuujärjestelmän kehittäminen
- Jätteisiin ja tuotteisiin liittyvän tiedon julkisuuden ja saatavuuden parantaminen
- Valvonta- ja seuraamusjärjestelmän tehostaminen

Poimintoja muista kansallisista lainsäädäntöhankkeista

Uusiomateriaalien tuotteistamisen kevennetty päätöksenteko – eli UTU HE 160/2025 vp

- Toiminnanharjoittaja voisi hakemuksesta saada päätöksen aineen tai esineen sivutuotteeksi luokittelusta tai jätteeksi luokittelun päättymisestä (LVV tekisi päätöksen).
- Luokittelua koskevan asian voisi edelleen ratkaista myös osana ympäristöluvan myöntämistä tai ilmoituspäätöstä, jos luokitteluasia sisältyy lupahakemukseen tai ilmoitukseen.
- Uusiomateriaalirekisteriin koottaisiin kaikki päätökset.
- Laki tulisi voimaan vuoden 2027 alussa
- Riskinarviointikehikkoluonnos "RASTERI" tulossa kommenteille lausuntopalveluun

Jäteverolain muutos (VM päävastuussa)

- Valmisteilla jäteverolain (kaatopaikkavero) suppea muutos – vaaralliseksi luokitellut jätteet, joille on hyötykäyttöpotentiaalia ja uusien nykylain perusteet täyttävien jätelajien lisääminen

Lisäksi:

MARA-asetuksen muutos työn alla

- taustalla ilmoituksissa havaitut toistuvat puutteet ja niistä johtuvat täydennystarpeet, hyödyntämisen aitous ja sen osoittaminen, korkealaatuisen kierrätyksen huomioiminen

Kokonaan uusi YSL 14 a ja MASA-asetus rakentamisen kaivuumassoille ja niiden hyödyntämiselle

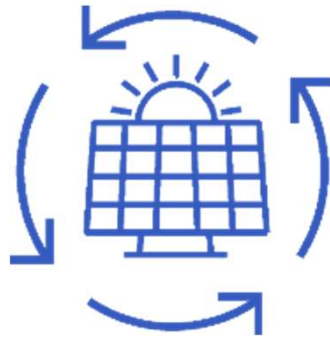

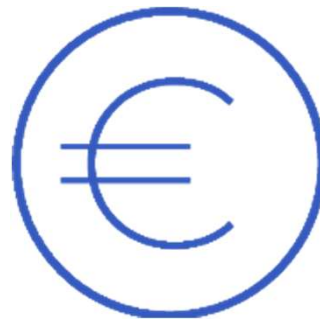
Kiertotalouden Green Dealin kuulumisia

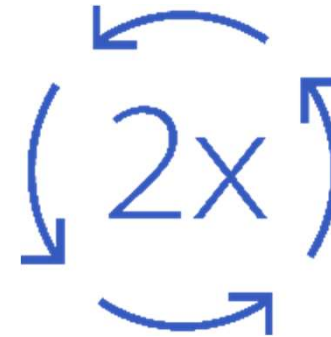
Kiertotalousohjelman tavoitteet luonnonvarojen kestävälle ja tehokkaalle käytölle

**Uusiutumattomien luonnonvarojen
kulutus vähenee, ja uusiutuvien
luonnonvarojen kestävä
käyttö voi kasvaa siten, että
kotimaan **primääriraaka-aineiden
kokonaiskulutus ei 2035 ylitä
vuoden 2015 tasoa.*****

**Resurssien tuottavuus
kaksinkertaistuu vuoden
2015 tilanteesta vuoteen
2035 mennessä.**

**Materiaalien
kiertotalousaste
kaksinkertaistuu
vuoteen 2035 mennessä.**

* Vientituotteiden valmistukseen käytetyt
luonnonvarat eivät kuulu tavoitteen piiriin.

Kiertotalouden green deal on ainutlaatuinen yhteistyö kiertotalousmurroksen kiihdyttämiseksi

- **Vapaaehtoinen strateginen sitoumus**, jossa toimijat sitoutuvat **Kiertotalousohjelman luonnonvaratavoitteita**, hiilineutraaliutta ja kestävää taloutta edistäviin tavoitteisiin ja toimiin **vuoteen 2035 mennessä**.
- Yrityksille, toimialoille, kunnille ja maakunnille.
- **Tutkimuslaitosten arviointiryhmä** (Syke, VTT, Luke) arvioi sitoumusten vaikuttavuutta.
- Sitoumuksiin ja yhteistyöhön **tukea kotipesiltä**: Kiertotalous-Suomi & Finnish Green Building Council.
- Taustalla **tutkimuslaitosten tilannekuva- ja skenaariotyö**. Valmisteltu **yhteistyössä** lähes 90 organisaation ja satojen asiantuntijoiden kanssa (2022-2024).

kiertotalouden
green deal

Lisätietoja: ym.fi/kiertotalouden-green-deal, [Kotipesien yhteydenottolomake](#)

Kiertotalouden green deal: 27 valmista sitoumusta

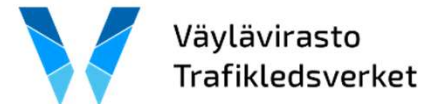
FINNFORM

RT RAKENNUS-
TEOLLISUUS

nolla_E

KUOPIO

orthex
GROUP

ECO SCANDIC
CLEANTECH OF TOMORROW

SKANSKA

YLVA

**FY
RA**

Tervetuloa mukaan Kiertotalouden green dealiin!

Miksi? *Kiertotalouden green deal on keino päästä mukaan kiertotalouden kehitysprosesseihin ja verkostoihin, tehdä omaa kiertotaloustyötä näkyväksi sekä kirittää sitä kunnianhimoisemmaksi.*

Lisätietoja: ym.fi/kiertotalouden-green-deal

Yhteydenotot:

- Resurssiviisas rakennettu ympäristö: salla.saukkoriipi@figbc.fi
- Muut muutosalueet: annukka.berg@syke.fi, paula.eskola@motiva.fi
- Tai: [Kotipesien yhteydenottolomake](#).

Ajankohtaisia rakennusmateriaalien kiertotalouden ohjauksesta

Diat:

Harri Hakaste, yliarkkitehti

Kestävä rakentaminen ja asuminen -osasto, Rakennukset ja rakentaminen

Rakennusmateriaalien kiertotalouden ohjaus - ajankohtaiset

- Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys (RakL 16 §) voimaan ja *Rapu*-tietojärjestelmä (Syke) käyttöön 1/2025
- Rapu-tietojärjestelmään toteutetaan uudelleenkäytettävien rakennustuotteiden osio syksyyn 2026 mennessä. Purkukartoitus liitetään Rapuun vapaaehtoiseksi osioksi. Ravun kytkeminen rakennuslupajärjestelmiin vireillä.
- Uudelleenkäytettävien tuotteiden kelpoisuuden osoittaminen – kotimaiset hankkeet (UURAKET, ReCreate, Hgin kiertotalousklusteri) rakennuspaikkakohtaisen varmentamisen pohjana. Yhteisiä toimintamalleja haetaan.
- EU:n rakennustuoteasetuksen (CPR) pohjalta uudelleenkäytettävien tuotteiden standardointi käynnistymässä.
- YM:n Kiertotalouden Green dealin toimenpidealue *Resurssiviisas rakennettu ympäristö* sisältää rakennustuotteiden uudelleenkäyttöä edistävän toimenpidealueen, korvaa Raklin kanssa solmitun *Kestävän purkamisen Green dealin*.

Rapu-tietojärjestelmä rakentamisen materiaalikiertojen alustana

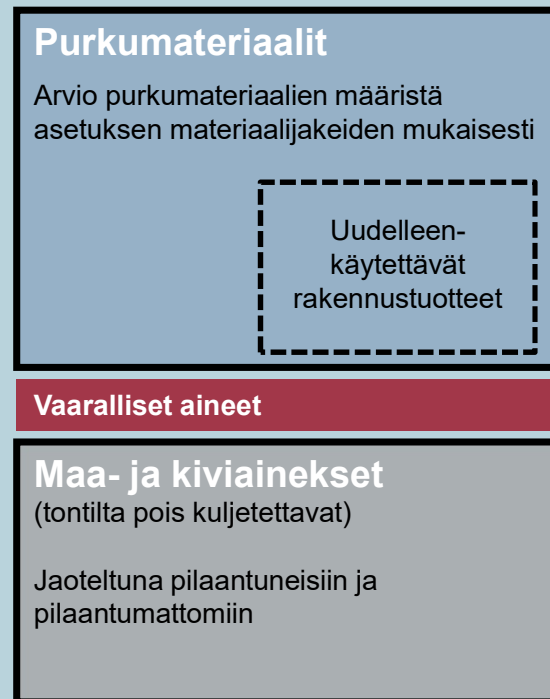
Purkukartoitus

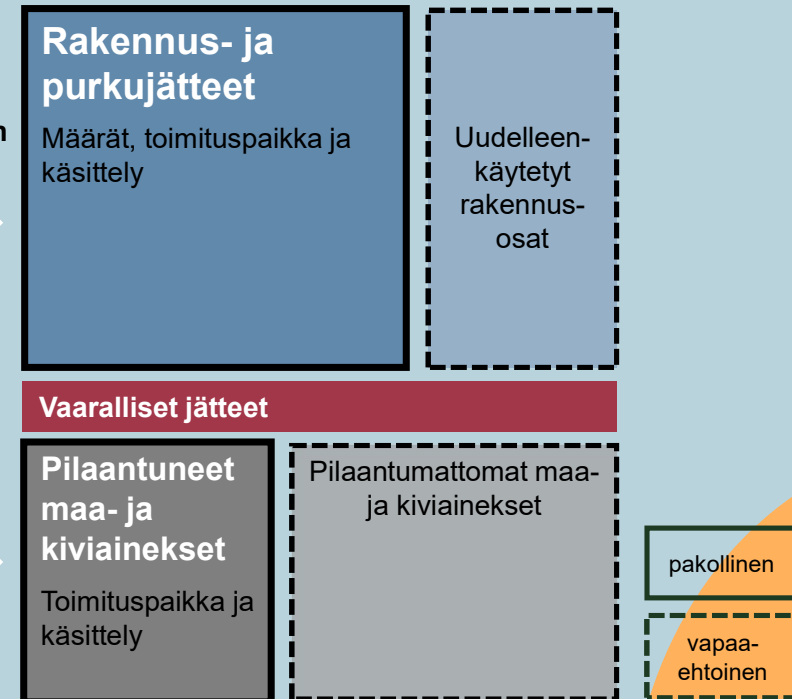
++ ?

Purkumateriaali- ja rakennusjätteselvitys RakL 16 §

1. Rakentamis- tai purkamislupa tai purkamisilmoitus, haku

2. Luvan lopputarkastusvaihe

pakollinen

vapaaehtoinen

Rakennusmateriaalien kiertotalous - kehittämishankkeita

- **Vähähiilisen rakennetun ympäristön ohjelma (KIRAIlmasto)**

- UURAKET – uudelleenkäytettävien rakennusosien käytön edistäminen talonrakentamisessa (RTS ym.)
- Säilö – purusta säilöön ja kiertoon -hanke (Ekokumppanit, Nokia, Orivesi)
- Tilamuutoshankkeiden talotekniikan kiertotalous (Talteka, Ramboll)
- Digipurku-hanke (Green Net Finland, Metropolia, Sykli, HAMK)
- Vähähiilisten korjauksen ja purun elinkaarimalli (Vantaa)

- **Helsingin kiertotalousklusteri**

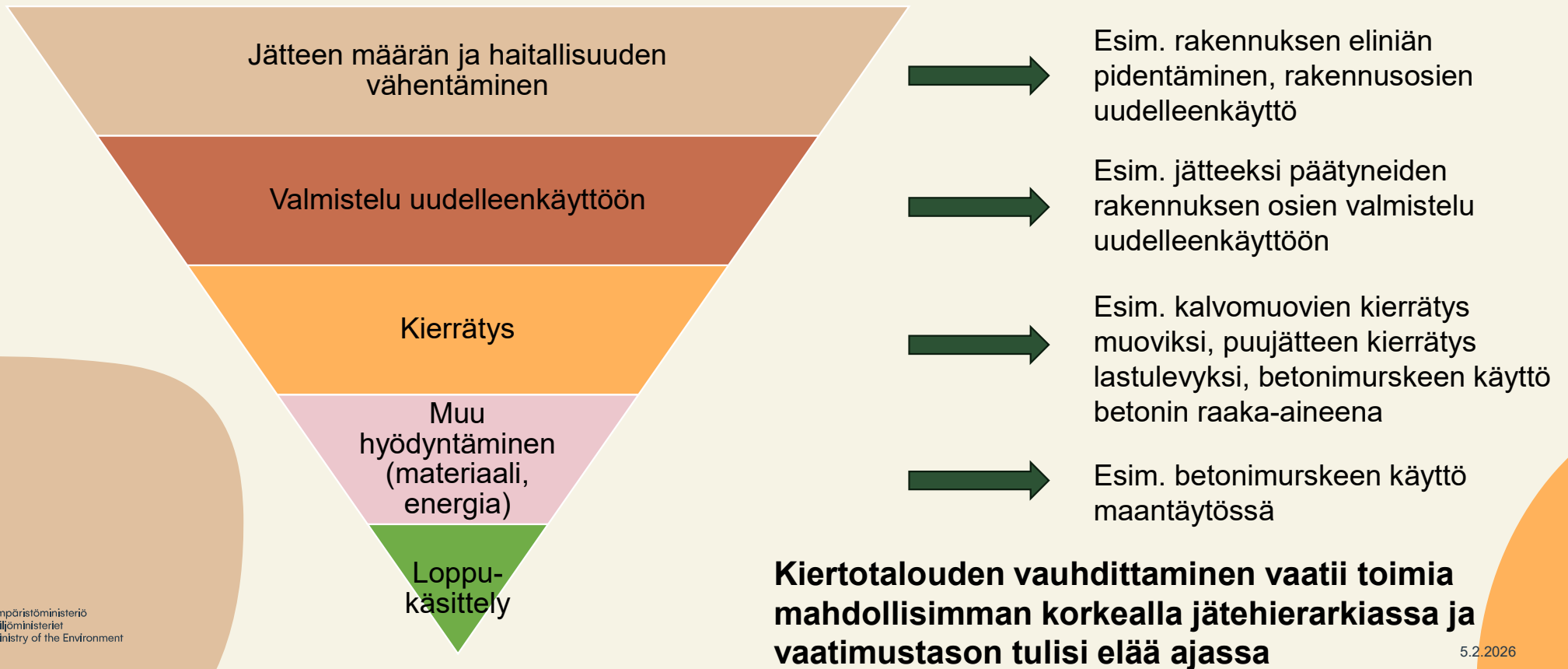
- Mustikkamaan varastorakennus – ensimmäinen lähes kokonaan uudelleenkäytetyistä rakennettu rakennus
- Kiertotalot-hanke (Espoo, Hki, Vantaa, HSY)
- SERkut – Sähkö- ja Elektroniikkalaiteromut kiertoon uusilla toimintatavoilla
- Rakentamisen kiertotalouden kokeiluympäristöt
- Melkinlaiturin koulu – kokemuksia ontelolaattojen uudelleenkäytöstä

**... loppuun joitain
pohdintoja...**

Jätehierarkia ja eteneminen rakentamisen kiertotaloudessa

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment